

PIRS 111

I. Analiza

Tereny zielone

Teren otoczony dużą ilością obszarów zielonych, położony w bliskiej relacji z Kamienną Górą i Parkiem Rady Europy.

Oś kompozycyjna

Skwer Kościuszki sam w sobie tworzy jedną z głównych osi kompozycyjnych miasta, pozostając to korelacji z drugą, najważniejszą - ul. Świętojańską. Główne miejsca spotkań mieszkańców.

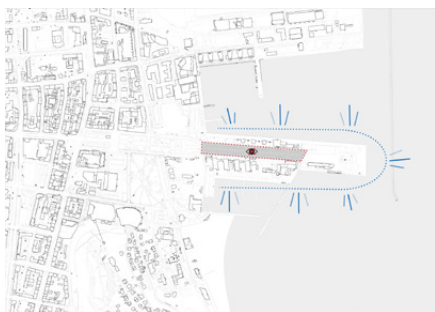
Miejsca spotkań

Obszar Alei Jana Pawła powinien zapewniać jak najlepsze doznania widokowe, niestety liczne obiekty tymczasowe zasłaniają kontakt z wodą, mariną oraz plażą

Ruch kołowy

Przeważnie odbywa się wzdłuż ulic Władysława IV oraz Świętojańskiej. Obszar skweru poza sezonem letnim jest przeważnie niemal pozbawiony intensywnego ruchu kołowego.

Bariera

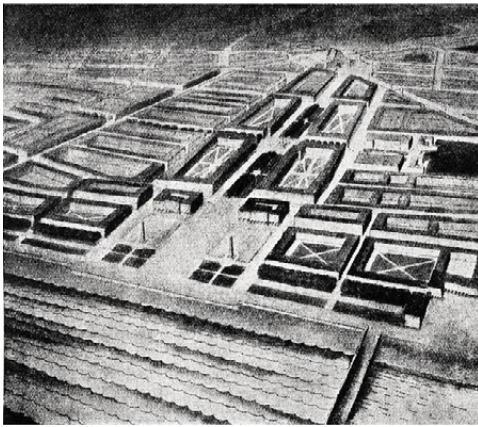
Istniejąca zielen wysoka, samochody oraz infrastruktura gastronomiczna odbierają widok i kontakt z morzem - kluczowym elementem w historycznym założeniu PIRSU.

Obiekty zabytkowe i warte zachowania

Dworzec pasażerski żeglugi gdańskiej oraz Gdyńskie Akwarium pomimo objęcia ochroną konserwatorską są oszpecane licznymi sklepikami pamiątkowymi czy nieestetycznymi szyldami i reklamami. Obiekty te są zasługują na odpowiednią restaurację.

II. Historia

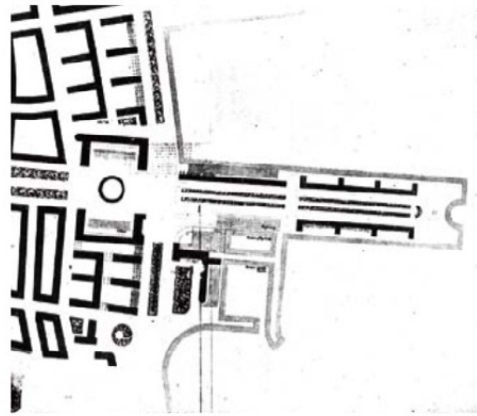

Plan urbanistyczny śródmieścia Gdyni wykonany przez Adama Kuncewicza pod kierunkiem Romana Felińskiego w 1926 roku.

Plany rozwojowe Gdyni od początku cechował rozmach i dalekosiężną perspektywą. Trendy ówczesnej urbanistyki umiejętnie nawiązywały do elementów przestrzennych wcześniejszych faz historycznych "miasta morza i marzeń". Obecnie strukturę śródmieścia wyróżnia różnorodność materialnego dziedzictwa od domów rybackich po modernistyczne kamienie.

Już pierwszy plan urbanistyczny śródmieścia Gdyni wykonany przez Adama Kuncewicza pod kierunkiem Romana Felińskiego w 1926 roku przedstawiał **ideę otwarcia centralnej części miasta na morze. Projekt zakładał stopniowe odsłanianie perspektywy widokowej na morze po przez kulisowo roszuwające się pierzeje** (początkowo alejami o szerokości 30 metrów, następnie o szerokości 60 metrów, zakończonych placem nadmorskim o wymiarach około 120x230 metrów. Kulminacją przestrzenną całego układu było **Forum Morskie** - przylegające dłuższym bokiem do brzegu morskigo i zaakcentowane dwoma obeliskami. To właśnie ta koncepcja stała się motywem przewodnim wszystkich późniejszych planów śródmieścia.

Późniejszy projekt Dzielnicy Reprezentacyjnej opracowany przez Jerzego Mullera w 1932 roku przewidywał nałożenie funkcji reprezentacyjnej na ulicę 10 lutego (wymuszoną przez rozbudowę portu), rozsunięcie linii zabudowy wzdłuż Skweru

8. Pierwszy projekt Dzielnicy Reprezentacyjnej, wykonany prawdopodobnie przez Jerzego Mullera w 1932 r. (wg „Biuletyn Urbanistyczny” 1938)

Kościuszki oraz zwiększenie szerokości ulicy do 28 metrów. **Uzyskany efekt pozwolił na zaprojektowanie placu otwierającego panoramę widokową na morze i molo południowe.**

Projekt Dzielnicy Reprezentacyjnej z 1938 roku przewidywał włączenie w obręb kompozycji basenu żeglarskiego. Zbieg ten wiązał struktury miejskie z przestrzenią Zatoki Gdańskiej symbolicznie nawiązując do określenia "miasto otwarte na morze". Ponadto, w tej propozycji zagospodarowania **projektanci włączyli w układ Dzielnicy Reprezentacyjnej plac pod Kamienną Górą tj. Plac Grunwaldzki** (przewidywany w tym miejscu w planach śródmieścia Gdyni z końca lat dwudziestych)

Wysoka aleja topolowa, która do dziś stanowi barierę widokową, oddzielającą śródmieście od Basenu w Żeglarskiego, została sadzona przez Niemców. W roku 1956 został zorganizowany konkurs urbanistyczny na rozplanowanie tego terenu, który teraz nosił nazwę „**Forum Morskie**” w Gdyni.

Zwiężenie Mola Południowego stanowi przeszkłona rotunda Gdyńskiego Akwarium. Ta niezwykła dominanta w bryle budynku zwraca cały budynek (architekturę) w stronę morza.

Ostateczny projekt Dzielnicy Reprezentacyjnej z 1938 roku.

Plan urbanistyczny śródmieścia Gdyni wykonany przez Adama Kuncewicza pod kierunkiem Romana Felińskiego w 1926 roku.

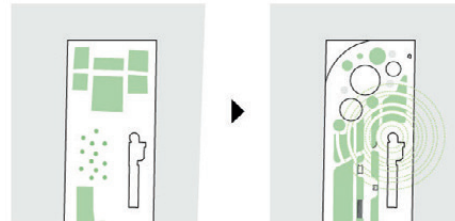
ANALIZA HISTORYCZNA

Pierwotne założenie zapewniało stały, nieprzerwany kontakt z wodą. Już pierwsze plany proponowały otwarty na morze zespół pierzei, umożliwiający szerokie otwarcia widokowe. Układ Dzielnicy Reprezentacyjnej stanowił unikatową, ostatecznie asymetryczną kompozycję krajobrazową. Dopiero zasadzone przez Nazistowskie Niemcy drzewa w 1940, nowo powstała zabudowa oraz wpływ ruchu samochodowego zakłóciły historyczne wartości planu rozwojowego Gdyni.

Proponowana urbanistyka opiera się na fundamentach z przeszłości. Współczesna odpowiedź konkursowa kontynuuje ideę otwarcia centralnej części miasta na morze, a sam projekt wykracza poza granice terenu projektowego tak, aby twórczo wykorzystać naturalne otoczenie. Przestrzeń pomiędzy budynkami nie tylko faworyzuje pieszych ale również podkreśla znaczenie obiektów historycznych nawiązując do nich w formie lub wypuklając charakterystyczne atrybuty.

Molo Południowe

Nowe zagospodarowanie przestrzenne Mola Południowego oddaje charakter otaczającej go przestrzeni, nawiązując do natury.

Fala

Nowa zabudowa pawilonów nawiązuje do idei fali, która zwieńczona zostaje nową dominantą w postaci Muzeum, tworząc tym samym dynamiczną przestrzeń, oddającą charakter otaczającej jej natury oraz Akwarium Gdynińskiego.

III. Strategia urbanistyczna i krajobrazowa

Zielona linia

Celem projektu jest połączenie trzech kluczowych przestrzeni zielonych - Kamiennej Góry, Parku Rady Europy oraz PIRSu.

Strategia krajobrazowa

Obecnie zasadzona zieleń tworzy barierę widkową, odbierając widok na morze. Nowa strategia krajobrazowa zakłada odwrócenie schematu, sadząc wysoką zieleń na środku PIRSU stosunkowo zmniejszając jej wysokość w kierunku wody.

Otwarcie na morze

Poprzez obecne bariery widokowe PIRS tworzy swego rodzaju zamkniętą enklawę w tkance miejskiej. Projekt zakłada przywrócenie historycznego otwarcia na wodę i włączenie jako integralnej części miasta.

W jaki sposób możemy przywrócić historyczne otwarcie na morze?

Krajobraz

Proponowane zagospodarowanie zieleni tworzy swego rodzaju gradient różnych rodzajów krajobrazu zapewniając bioróżnorodność, odpowiadając tym samym na potrzeby przestrzeni położonej nad terenem o wysokiej wietrzności.

IV. Przetłamanie granicy

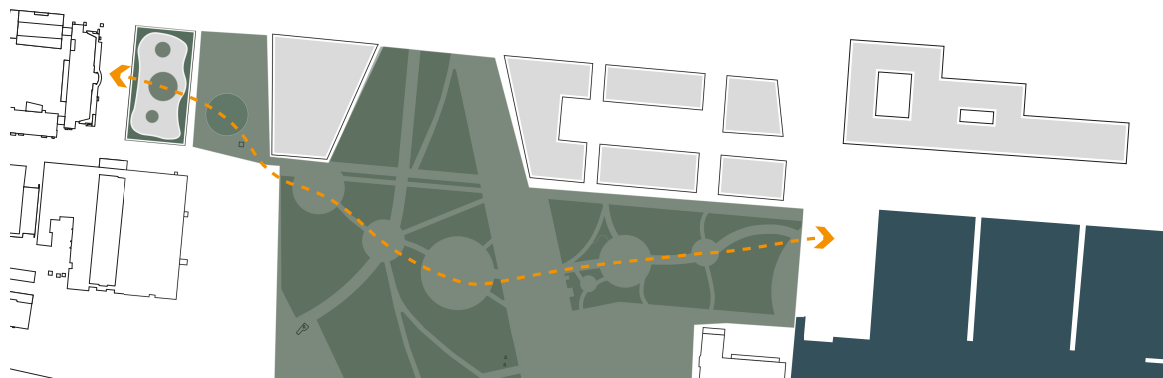
Granice stref do parkowania samochodów

Wraz z rozwojem miasta, granice stref do parkowania zaczęły przesuwać się kierunku morza. W związku z tym widok na morze, który to był jednym z głównych założeń historycznego PIRSU, został ograniczony.

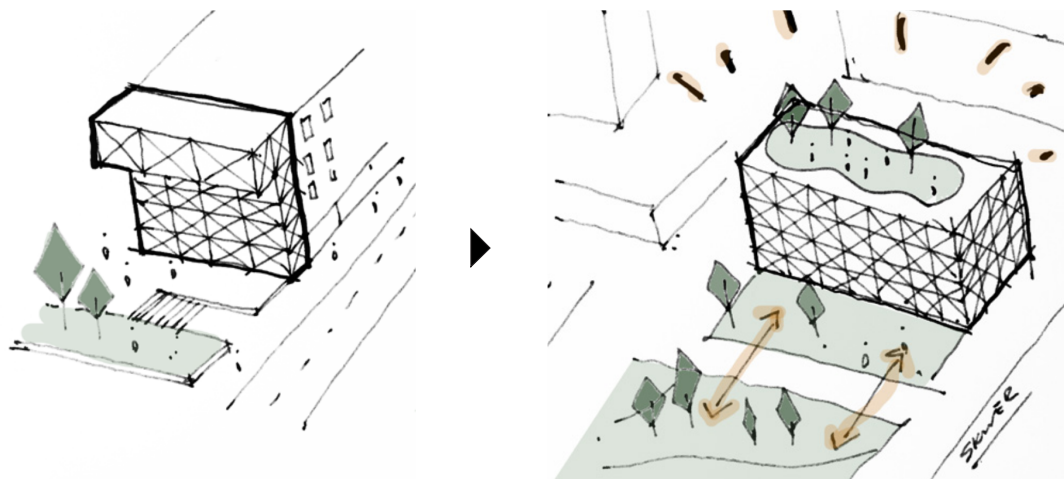
Nowa granica

Proponowane miejsce do stworzenia nowego parkingu naziemnego i jednocześnie zamknięcie strefy wjazdu dla samochodów.

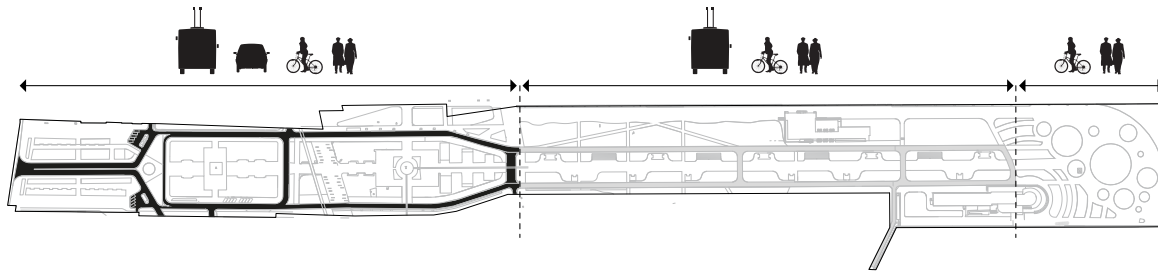
Połączenie

Proponujemy rozszerzenie Parku Rady Europy o tereny położone w okolicy mariny. Nowy projekt krajobrazu nawiązuje do historycznego założenie Parku, łącząc tym samym trzy przestrzenie w jedną.

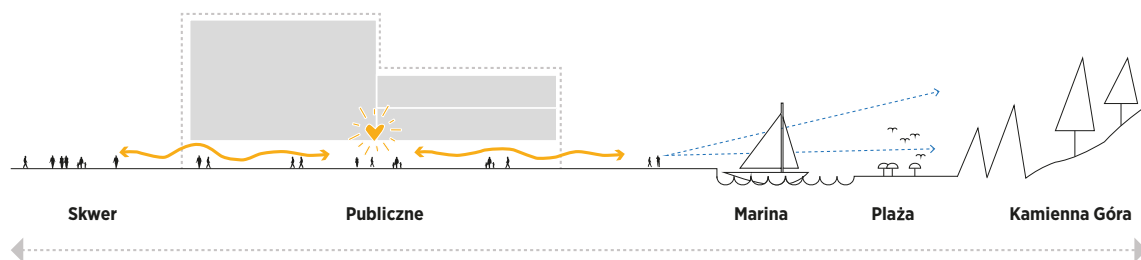
Tożsamość

Proponowany parking ma przywrócić tożsamość wieży widokowej i stać się nowym, atrakcyjnym punktem widokowym.

Miasto oparte na pieszych

Projekt zakłada zamknięcie wjazdu samochodów osobowych na wysokości ul. Waszyngtona oraz przekształcenie większości ulic zlokalizowanych na Skwerze Kościuszki w woonerfy. Główną ideą projektu jest przywrócenie historycznego założenia i ponowne oddanie tego miejsca pieszym.

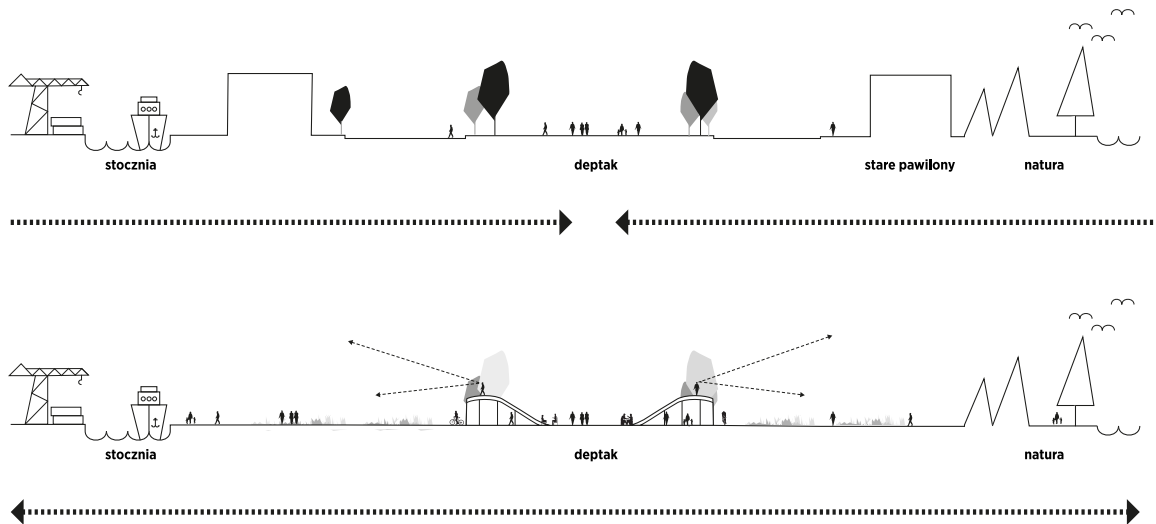

Połączenie

Obecna marina tworzy poważną barierę widokową, przez którą kontakt z morzem zostaje znacząco ograniczony. Proponujemy zmianę obecnego planu miejscowego w sposób aby nowy obiekt musiał zapewniać odpowiednią ilość prześwitu w parterze, otwierając tym samym dostęp do mariny oraz widoku na Kamienną Górę i plażę miejską.

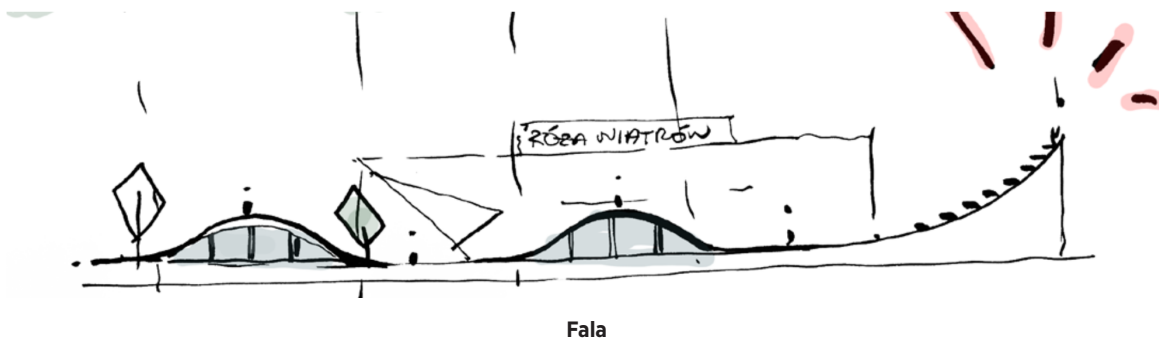

Odwrócenie

Obecny stan PIRSU ogranicza widok z wodą, powodując odchodzenie ludzi od morza i natury. Proponujemy odwrócenie sytuacji, dzięki czemu użytkownicy przestrzeni będą rozpraszać się w kierunku wody, zgodnie z historycznym założeniem.

Fala

Nowa zabudowa pawilonów nawiązuje do idei fali, która zwieńczona zostaje nową dominantą w postaci Muzeum, tworząc tym samym dynamiczną przestrzeń, oddającą charakter otaczającej jej naturze.

ZAŁĄCZNIK U1 TABELA BILANSOWA WIELKOŚCI PROJEKTOWYCH

Poniższe zestawienie przedstawia dane bilansowe charakteryzujące pracę złożoną na Konkurs studialno-ideowy na projekt zabudowy i zagospodarowania głównej osi kompozycyjnej Gdyni - PIRS PRZYSZŁOŚCI, oznaczoną oryginalnie numerem:

W przedstawionej pracy zaprojektowano:

L.p.	Charakterystyczne wielkości proponowane w projekcie	jednostki	wielkość
	Powierzchnia zabudowy	m ²	3544,4
	Powierzchnia całkowita kondygnacji nadziemnych	m ²	3544,4
	Powierzchnia całkowita kondygnacji podziemnych	m ²	0,0
	Powierzchnia użytkowa usług w przyziemiu, aktywnych strukturalnie (usługi bez biur, służby zdrowia, policji, itp.)	m ²	2600,0
	Powierzchnia biologicznie czynna	m ²	34 344,1
	Powierzchnie utwardzone	m ²	63 116,3
	w tym: powierzchnie ruchu pieszego	m ²	54 927,5
	powierzchnie jezdni i miejsc postojowych dla samochodów	m ²	7 771,2
	inne utwardzone	m ²	417,5
	liczba miejsc postojowych dla samochodów	szt.	16
	liczba miejsc postojowych dla autokarów	szt.	8
	liczba miejsc postojowych dla rowerów i UTO	szt.	240

ZAŁĄCZNIK U2 SZACUNKOWE ZESTAWIENIE KOSZTÓW REALIZACJI

Poniższe zestawienie przedstawia dane charakteryzujące pracę złożoną na Konkurs studialno-ideowy na projekt zabudowy i zagospodarowania głównej osi kompozycyjnej Gdyni - PIRS PRZYSZŁOŚCI, oznaczoną oryginalnie numerem:

Zgodnie z przedstawionym projektem podajemy szacunkowy zakres i koszt głównych robót związanych z jego realizacją, uzupełniając w razie potrzeby o kolejne grupy robót.

KWOTY NETTO:

GŁÓWNE GRUPY ROBÓT ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU	JEDNOSTKA MIARY	LICZBA JEDNOSTEK W PROJEKCIE	PRZYJĘTA CENA JEDNOSTKOWA	SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI ROBÓT
OBIEKTY KUBATUROWE (powierzchnia całkowita)	m ²	3 544,4	3 033,7	10 752 477,0
NAWIERZCHNIE UTWARDZONE	m ²	61 116,3	205,1	12 944 972,6
ZIELEŃ NISKA I OKRYWOWA	m ²	34 344,1	65,0	2 232 366,5
ZIELEŃ WYSOKA	szt.			
MAŁA ARCHITEKTURA (w tym meble uliczne)	kpl	1	500 000	500 000
SIECI (usunięcie kolizji)	kpl	1	300 000	300 000
INNE	kpl	1	1 642 040	1 642 040
...				
ŁĄCZNY KOSZT SZACUNKOWY REALIZACJI PROJEKTU				28 371 856,1